

Undeb yr
Annibynwyr
Cymraeg

Undeb Beddyddwyr Cymru
The Baptist Union of Wales

Eglwys Bresbyteraidd
Cymru

**CREU EGLWYS
FWY DIOGEL
i bawb**

Panel Diogelu Cydenwadol
Interdenominational Safeguarding Panel

HYFFORDDIANT DIOGELU
Lefel 1

Arglwydd
Gwyddom fod amddiffyn y rhai sy'n bregus wrth wraidd y neges gristnogol. Heddiw, wrth i ni ddechrau'r hyfforddiant hwn, rydym yn codi y rhai sy'n bregus i ti, hefyd y rai sydd angen eu hamddiffyn a'r rhai sy'n ofnus, sy wedi cael eu clwyfo a'u brifo. Dyro dy ddiogelwch, dy gysur a dy heddwch iddynt.
Bydd gyda ni nawr wrth i ni ddysgu mwy am ddiogelu a cheisio dy anrhydeddu a dy wasanaethu di wrth ofalu am y rhai rydym yn eu cyfarfod drwy ein gwaith gyda phlant ac oedolion bregus. AMEN

Nod y cwrs

- Hybu dealltwriaeth o ddiogelu yng nghyd-destun eich eglwys chi
- Gwybod ble i fynd am gyngor a chefnogaeth
- Gwybod sut i ymateb i bryderon

Amcanion dysgu

Panel Diogelu Cydenwadol
Interdenominational Safeguarding Panel

Erbyn diwedd y sesiwn dylech chi wybod mwy am

Y polisi diogelu yn eich eglwys chi

Ble i ddod o hyd i wybodaeth a chefnogaeth

Recriwtio mwy diogel ac arfer da

Arwyddion a dangosyddion cam-drin ac esgeulustod

Sut i ymateb i bryderon

Y Panel Diogelu Cydenwadol a'ch eglwys chi...

Ffurfiwyd yn 2001 gan EGLWYS BRESBYTERAIDD CYMRU, UNDEB YR ANNIBYNWYR CYMRAEG, UNDEB BEDYDDWYR CYMRU i ddarparu:

- o cymorth a chynghor diogelu
- o polisi a hyfforddiant diogelu
- o gwiriadau DBS ar gyfer y tri enwad
- o Julie Edwards yw'r swyddog diogelu dynodedig y tri enwad

Panel Diogelu Cydenwadol
Interdenominational Safeguarding Panel

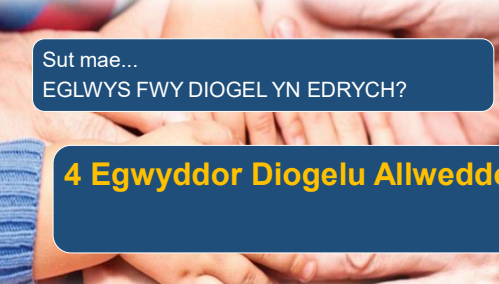
Pwy ydym ni?

Edrychwch ar ôl eich hun

Delweddau neu atgofion sy'n eich cynhyrfu

Cymerwch seibiant

Cyngor a chefnogaeth
<https://panel.cymru/cy/cyngor-a-chefnogaeth>

Sut mae...
EGLWYS FWY DIOGEL YN EDRYCH?

4 Egwyddor Diogelu Allweddol


```
graph TD; A[1. POLISIŲ A GWEITHDREFNAU CLIR  
cydlynnydd diogelu, recriwtio, hyfforddiant,  
arfer gorau, adrodd am bryderon] --> B[2. Ystyried pwy allai fod AGORED I NIWED  
a gweithredu i'w cadw'n ddiogel]; B --> C[3. DIWYLLIANT IACH  
sy'n tryloyw a chefnogol]; C --> D[4. Pawb yn gwybod sut i  
ADRODD AM BRYDERON]; D --> E[5. Ystyried pwy allai fod AGORED I NIWED  
a gweithredu i'w cadw'n ddiogel];
```

[illegible]

Beth ydy
Diogelu?

 Diogel yw...

AMDDIFFYN pobl fregus rhag niwed, camdriniaeth ac esgeulustod.

ADNABOD arwyddion a nodweddion camdriniaeth ac **YMATEB** mewn modd priodol.

Mae'n **ATALIOL** yn ogystal ag yn **AMDDIFFYNNOL** ac yn cynnwys **DARPARU GWEITHGAREDDAU DIOGEL** a **GOFAL PRIDODL**.

Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014

Mae diogelu yn ATAL IOL yn ogystal âg AMDDIFFYNNOL

Nid yw'n ofynnol bod camdriniaeth neu esgeulustod wedi digwydd cyn penderfynu gweithredu.

MAE ANGEN YSTYRIED PWY ALL WYNEBU RISG A GWEITHREDU I'W CADW'N DDIOGEL

Bregus → agored i niwed

Symudiad i ffwydd o'r term "BREGUS" tuag at ' AGORED I NIWED / MEWN PERYGL O NIWED', fel arfer wedi'i fyrhau i 'oedolion neu blant MEWN PERYGL

Mae hyn yn canolbwyntio ar y cysylltiad rhwng cam-drin ac amgylchiadau yn hytrach nag ar nodweddion y bobl sy'n profi'r niwed.

Mae'r canllawiau statudol yn nodi bod cynnwys AGORED I NIWED yn galluogi ymyrraeth gynnar i amddiffyn y rhai sydd mewn perygl.

Caniatau gweithredu CYN camdriniaeth wedi digwydd. ATALIOL

MAE ANGEN YSTYRIED PWY
ALL WYNEBU RISG A
GWEITHREDU I'W CADW'N
DDIOGEL

Beth sy'n gwneud rhywun yn fwy
BREGUS/ WYNEBU RISK ?

- Anhawsterau cyfathrebu /dim cyfathrebu llafar
- Diffyg galluedd a dealltwriaeth
- Ddim yn ymwybodol o hawliau
- Arferion sefydliadol gwael
- Lefel isel o hunan-barch / hunan-werth
- Byw mewn sefydliad / plentyn sydd mewn gofal
- Trais domestig,
- Gofalwyr sy'n camddefnyddio cyffuriau/alcohol
- Gofalwyr gyda phroblemau iechyd meddwl
- Anabledd
- Y teulu neu'r unigolyn wedi'u hynysu
- Cam-drin neu esgeuluso wedi digwydd yn flaenorol

PLENTYN SY'N WYNEBU RISG:

un sy'n profi neu mewn perygl o gael ei gam-drin, ei esgeuluso neu ei niweidio sydd ag anghenion am ofal a chymorth (p'un a yw'r awdurdod yn diwallu unrhyw un o'r anghenion hynny ai peidio)

OEDOLYN SY'N WYNEBU RISG :

yw rhywun (18 oed neu'n hŷn) sydd:

- yn profi, neu mewn perygl o ddioddef camdriniaeth neu esgeulustod
- sydd ag anghenion gofal a chymorth (p'un a yw'r awdurdod lleol yn diwallu unrhyw un o'r anghenion hynny ai peidio).

O ganlyniad i'r anghenion hynny nid yw'n gallu amddiffyn eu hunain rhag camdriniaeth neu esgeulustod na'r risg ohono

Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 Adran 26(1)

Sut fydddech chi'n diffinio BREGUS?

METHU AMDDIFFYNN
EI HUN

Beth yw ein Fframwaith?

Ein polisi a'n gweithdrefnau

Deddfwriaeth a
gweithdrefnau
Cymreig / DU

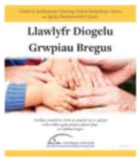
Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant
(Cymru) 2014

Trefniadau Diogelu Cymru 2020

Deddfwriaeth arall e.e.:

- Deddf Plant 1989 and 2004,
- UNCRC 1989 1989
- Deddf Hawliau Dynol 1998

- Protection of Freedoms Act 2012
- Safeguarding Vulnerable Groups Act 2006
- The Rehabilitation of Offenders Act 1974
- Data Protection Act 2018 & GDPR UK

Undeb yr Annibynnwyr Cymraeg, Undeb Beddyddwyr Cymru
ac Eglwys Bresbyteriaidd Cymru

Llawlyfr Diogelu Grwpiau Bregus

Caniatau ymarferol i bolisi ac ymarfer da yr eglwys
wrth weithio gyda phlant a phobl ifanc,
ac oedolion bregus

Panel Diogelu Cyfnewidiol
International Safeguarding Panel

2023

Ein polisi a'n gweithdrefnau:

AMDDIFFYFN
-Deall yr arwyddion a'r symptomau o gamdriniaeth
-Gwybod sut i ymateb
-Gwybod ble i droi am gymorth

**DARPARU GWEITHGAREDDAU
DIOGELU AC ATAL NIWED**
-Gweithio'n unol ag arfer gorau gyda
grwpiau bregus
-Arferion recriwtio a dethol mwy diogel

Undeb yr Annibynnwyr Cymraeg, Undeb Beddyddwyr Cymru
ac Eglwys Bresbyteriaidd Cymru

Llawlyfr Diogelu Grwpiau Bregus

ymarferol i bolisi ac ymarfer da yr eglwys
wrth weithio gyda phlant a phobl ifanc

Yn y Llawlyfr...

1 Cyflwyniad	2 Recriwtio mwy diogel	3 Plant a Phobl Ifanc
4 Oedolion Bregus	5 Gofal Bugelliol	6 Atodiadau
7. Ffurflenni	https://panel.cymru/cy/llawlyfr-diogelu-grwpiau	

Ein Datganiad Polisi Diogelu

Bydd yr eglwys yn gofalu am blant, pobl ifanc ac oedolion bregus drwy ddilyn arferion da mewn perthynas â'r canlynol:

1. Ymateb yn briodol i bryderon a honiadau
2. Recriwtio gweithwyr a gwirfoddolwyr yn fwy diogel
3. Hyfforddi a chefnogi eu gweithwyr a gwirfoddolwyr yn eu swyddogaeth ac mewn amddiffyn grwpiau bregus
4. Hybu arferion gwaith da

Tudalen 9

Ein Datganiad Polisi ar Ddiogelu

Ein arweiniad yw rhestru'r holl agweddau sydd yn gysylltiedig â'r polisi, ond nid ydych chi'n gysylltu'r polisi â'r holl agweddau sydd yn gysylltiedig â'r polisi. Mae'r polisi yn gysylltiedig â'r holl agweddau sydd yn gysylltiedig â'r polisi.

Bydd yr eglwys yn gofalu am blant, pobl ifanc ac oedolion bregus drwy ddilyn arferion da mewn perthynas â'r canlynol:

1. Ymateb yn briodol i bryderon a honiadau
2. Recriwtio gweithwyr a gwirfoddolwyr yn fwy diogel
3. Hyfforddi a chefnogi eu gweithwyr a gwirfoddolwyr yn eu swyddogaeth ac mewn amddiffyn grwpiau bregus
4. Hybu arferion gwaith da

Ein cyfarwyddwr yw: [Nofio enw person]

Bydd yr eglwys yn gofalu am blant, pobl ifanc ac oedolion bregus drwy ddilyn arferion da mewn perthynas â'r canlynol:

Bydd yr eglwys yn gofalu am blant, pobl ifanc ac oedolion bregus drwy ddilyn arferion da mewn perthynas â'r canlynol:

Datganiad Polisi yr eglwys lleol

newydd

- Mae hyn yn unol ag arferion gorau ac yn eich helpu i gwrdd â gofynion y Comisiwn Elusennau a chwmnïau yswiriant
- fformat newydd - i'ch helpu i godi ymwybyddiaeth a hyrwyddo diogelu'n lleol.
- yn cynnwys disgrifiad o rôlau a chyfrifoldebau diogelu y panel a'r eglwys leol e.e. cydlynnydd lleol.
- Ar gael yn y llawlyfr 2022 adran 1 ac ar-lein <https://panel.cymru/cy/polisiau-a-gwybodaeth> <https://panel.cymru/cy/cydlynydd-diogelu-lleol>

Hysbysfwrdd

Ein Datganiad Polisi ar Ddiogelu

Ein arweiniad yw rhestru'r holl agweddau sydd yn gysylltiedig â'r polisi, ond nid ydych chi'n gysylltu'r polisi â'r holl agweddau sydd yn gysylltiedig â'r polisi. Mae'r polisi yn gysylltiedig â'r holl agweddau sydd yn gysylltiedig â'r polisi.

Bydd yr eglwys yn gofalu am blant, pobl ifanc ac oedolion bregus drwy ddilyn arferion da mewn perthynas â'r canlynol:

1. Ymateb yn briodol i bryderon a honiadau
2. Recriwtio gweithwyr a gwirfoddolwyr yn fwy diogel
3. Hyfforddi a chefnogi eu gweithwyr a gwirfoddolwyr yn eu swyddogaeth ac mewn amddiffyn grwpiau bregus
4. Hybu arferion gwaith da

Ein cyfarwyddwr yw: [Nofio enw person]

Bydd yr eglwys yn gofalu am blant, pobl ifanc ac oedolion bregus drwy ddilyn arferion da mewn perthynas â'r canlynol:

Bydd yr eglwys yn gofalu am blant, pobl ifanc ac oedolion bregus drwy ddilyn arferion da mewn perthynas â'r canlynol:

DIOGELU

yn yr Eglwys hon
...rydym o dalrif

Os oes genych bryderon am blant neu oedolion bregus neu angen cymorth, cyngor neu wybodaeth

Panel Diogelu Cyfnewidiol
International Safeguarding Panel

01745 817584 / 07957 510346
post@panel.cymru

tu allan i oriau swyddfa (ac ar benwythnosau)
gallwch hysbysu'n ddifrifol 24/7

0303 003 1111
Cymorth 24/7

MEWN ARGYBENIG: GALWCH 999
Eich i wfan y Panel am fwy o wybodaeth neu defnyddwch y cod QR i adrodd am bryder

<https://panel.cymru>

ein CYDLINYDD DIOGELU lleol yr...

Nid ydych ar eich pen eich hun!

Mae 'na lawer o help,
gwybodaeth a chymorth ar gael ...

[illegible]

Peidiwch â phoeni am gofio popeth!

**CREU
EGLWYS FWY DIOGEL
I BAWB**

**Nodiadau
Sesiwn Hyfforddiant**
a llyfryn gwybodaeth

Hyd yn hyn rydym wedi edrych ar ein polisi diogelu a rhai diffiniadau...

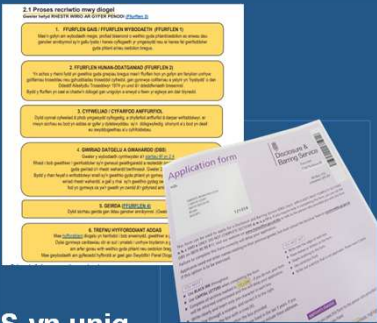
gweddi'll ein hamser gyda'n gilydd byddwn yn edrych ar...

- **Recriwtio mwy diogel**
- **Arfer da**
- **Adnabod camdriniaeth**
- **Ymateb i bryderon**

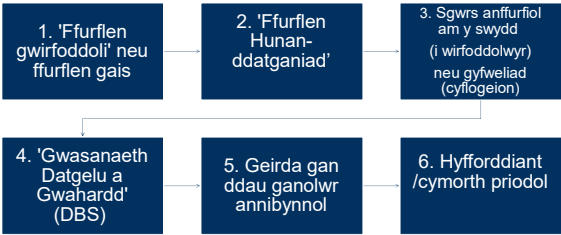
Recriwtio mwy diogel

RECRIWTIO MWY DIOGEL

Mwy na DBS yn unig...

Proses Recriwtio Mwy Diogel

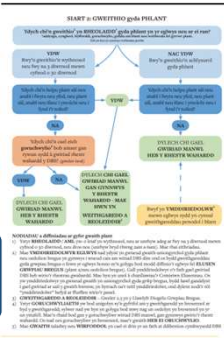

Adran 2 yn y Llwylyr ac ar-lein <https://panel.cymru/cy/recriwtio-mwy-diogel>

Pwy sydd angen gwneud gwiriad DBS?

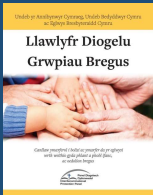
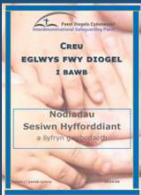
Llawer o wybodaeth i'ch helpu

Adran 2 o'r Llwylyr
<http://panel.cymru/cy/db>

Arfer Da

ARFER DA
yn allweddol i greu AMGYLCHEDD DIOGEL a gall ATAL pethau rhag mynd o chwith

y Llyfryn Gwybodaeth Tudalen 7-11

Adran 3 a 4 o'r Llwylyr

Egwyddorion Arfer Da

- Pawb yn ymwybodol o'r polisi diogelu ac yn deall eu cyfrifoldebau diogelu. (cod ymddygiad)
- Mae gweithgareddau yn cael eu cynllunio'n ofalus - gan gynnwys asesiadau risg a canllawiau penodol
- Rydych yn gwrandao ar bawb ac yn eu trin gydag urddas a pharch.
- Mae ethos tryloyw ac agored yn cael ei hybu lle mae pawb yn teimlo'n rhydd i ofyn am help
- Rydych bob amser yn ymwybodol o'ch diogelwch eich hun.

Tudalen 8 - 10 yn y llyfryn
Adran 3 a 4 yn y Llawlyfr

Atodiad 2A COD YMDDYGIAD

Helpu gwirfoddolwr i ddeall ei rôl a'i gyfrifoldebau diogelu

Yn datgan beth ddylai unigolyn ei wneud os oes ganddynt bryder

Creu cofnod o ymrwymiad

<https://panel.cymru/cy/llawlyfr-diogelu-grwpiau>

https://panel.cymru/images/atodiad_2a_ein_cod_ymddygiad_diogelu_2022.pdf

Rhestr Wirio Arfer Da – pethau ymarferol

ASESIADAU RISG
adeiladau a sefyllfaoedd

DOGFENNAU
Caniatâd llun, ffurfienni gwybodaeth i'ch helpu i ddeall anghenion y plant

Digon o bobl!
Sy wedi'u recriwtio'n ddiogel: Gwrsadau DBS, Cod Ymddygiad Atodiad 2a

Mae pawb yn deall eu RÔL a CYFRIFOLDEBAU

SIGNAL FFÔN mewn argyfwng

Tudalen 11 yn y llyfryn

Cyffwrdd

Mae'n rhan o fywyd bob dydd ac yn ffordd o gyfleu cynhesrwydd ond mae bob amser angen bod :

Yn briodol i'r oedran ac yn gysylltiedig ag anghenion y plentyn - nid y gweithiwr

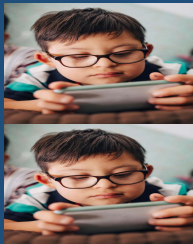
Parchu ffiniau gwahanol – gofynnwch

Nid y tu ôl i ddrysau caeedig!

Atebol a thryloyw

Llawlyfr adran 3.1 Arfer da wrth weithio gyda phlant

gweithio a chyfathrebu ar-lein gyda phlant

- ✓ Polisiau clir ar gyfer cyfathrebu'n electronig â phobl ifanc. <https://panel.cymru/cy/diogelwch-ar-y-we>
- ✓ Dilynwch egwyddorion diogelu arferol
- ✓ Dilynwch ganllawiau oedran ar gyfer llwyfannau a gemau bob amser
- ✓ Cefnogwch plant a'u teuluoedd i gadw'n ddiogel ar-lein .Ymwybyddiaeth o'r peryglon a'r ffynonellau cymorth. e.e www.net-ware.org.uk/ www.thinkuknow.co.uk/
- ✓ Annog mynediad at hyfforddiant a gwybodaeth arbenigol <https://learning.nspcc.org.uk/training/online-safety>

Llawlyfr adran3.3 Page 41-44

Lluniau a ffilmio

- Dylech bob amser ddilyn eich polisi ffotograffau a delweddau.
- Peidiwch â chymryd lluniau gyda'ch ffôn personol neu at ddefnydd personol.
- Rhaid cael caniatâd cyn i unrhyw ffotograffau gael eu tynnu a'u defnyddio.
- Gwnewch yn siŵr bod caniatâd lluniau wedi'i gynnwys ar y ffurflen archebu / ffurflen gofrestru

Gweler Llawlyfr Adran 3.3 t38
ac Atodiad 8 Defnyddio a rhannu delweddau o blant

**CREU
EGLWYS FWY DIOGEL
I BAWB**

**Nodiadau
Sesiwn Hyfforddiant**
a llyfrin gwybodaeth

Ysgrifwch / panel.ymrow 0023-09

Rhowch gynnwng ar y syndal GWAITH GRŴP hwn...

Edrychwch ar y rhestrau arfer da yn y llyfrin:
Tudalen 8 ar gyfer GWAITH PLANT
Tudalen 9 ar gyfer OEDOLION

1. Ydy unrhyw beth yn sefyll allan neu heb groesi eich meddwl o'r blaen?

NEU

2. Dewiswch un sy'n bwysig yn eich barn chi ac esboniwch pam.

Ysgrifennwch eich atebion ar dudalen 7

Adnabod arwyddion
o
GAMDRINIAETH,
NIWED AC
ESGEULUSTOD

**PAM mae angen i ni
ADNABOD arwyddion
cam-drin?**

Yn aml, dydy plant a phobl fregus ddim yn
gallu, neu maen nhw'n amharod
i geisio cymorth yn uniongyrchol

ADNABOD

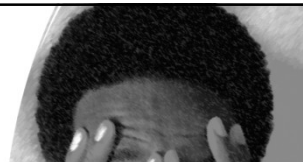

Rhai resymau pam nad yw pobl yn datgelu camdriniaeth?

- teimlo ar fai
- teimlo'n euog
- ofn unrhyw ganlyniadau
- Ddim yn adnabod y weithred fel cam-drin
- Methu cyfathrebu'n effeithiol

Sut mae dioddefwr yn gallu teimlo..

- A fyddaf yn cael fy nghredu?
- Rwyf wedi ceisio ei anwybyddu
- Dydw i ddim eisiau dweud unrhyw beth oni bai fy mod yn siŵr y byddaf yn cael fy nghredu
- Fy ngair i yn erbyn ffrind, teulu, aelod parchus o gymdeithas

PWY sy'n cam-drin plant neu oedolion bregus?

UNRHYWUN

AR-LEIN

UNRHYWLE

BLE?

ALL CAMDRINIAETH NEU
ESGEULUSTOD DDIGWYDD?

• Agor ein llygaid i ystyried bod niwed ac esgeulustod yn gallu digwydd yma!

Credwch
yr
anhredadwy

Beth yw CAM-DRIN a NIWED?

Mae'n drosedd yn erbyn hawliau dynol sy'n rhoi rhywun mewn perygl neu'n effeithio ar ansawdd bywyd

Gall ddigwydd unwaith neu dro ar ôl tro

NIWED yn effeithio ar iechyd corfforol neu feddyliol, neu ddatblygiad corfforol, emosiynol, cymdeithasol neu ymddygiadol.

ADNABOD

Gall CAM-DRIN fod yn...

GORFFFOROL – RHYWIOL - EMOSIYNOL neu SEICOLEGOL, ARIANNOL - SEFYDLIADOL

fwriadol neu yn ganlyniad i anwybodaeth neu ddiffyg hyfforddiant

Mae ESGEULUSTOD yn fethiant i ddiwallu anghenion sylfaenol person

Rhywun yn methu ag atal plentyn neu oedolyn rhag cael ei niweidio

ADNABOD

Beth yw esgeulustod?

Mae plentyn neu berson agored i niwed yn dibynnu ar eraill am ofal ac i ddiwallu eu hanghenion corfforol, emosiynol, cymdeithasol neu seicolegol

ESGEULUSTOD yw'r methiant parhaus i ddiwallu'r anghenion hyn

➢ Efallai y byddant yn cael eu gadael yn llwglyd neu'n fudr, heb ddillad priodol, lloches, goruchwyliaeth na gofal iechyd.

➢ Gall gael effeithiau hirdymor difrifol ar les corfforol a meddyliol.

➢ Gall fod yn fwriadol neu beidio

➢ Dyma'r math mwyaf cyffredin o gam-drin

Mae cam-drin hefyd yn cynnwys...

Camfanteisio'n rhywiol ar blant

Meithrin perthnasau amhriodol ar-lein

Bwlio

Seiberfwlio cam-drin ar-lein

Rheolaeth orfodol a cham drin domestig

Cam-drin ysbrydol

Cam-drin nad yw'n ddiweddar / hanesyddol

Caethwasiaeth fodern a masnachu plant

Radicalediddio

Anffurfio organau cenhedlu menywod (FGM)

<https://panel.cymru/cy/llawlyfr-diogelu-grwpiau>

Atodiad 9

Arwyddion o gam-drin

Mae llawer o'r arwyddion bod plentyn neu oedolyn bregus yn cael ei gam-drin yn debyg ar draws y wahanol fathau o gamdriniaeth.

**MAE ANGEN I UNRHYW UN
SY'N GWEITHIO GYDA PHLANT
NEU BOBL BREGUS ALLU
ADNABOD YR ARWYDDION**

Arwyddion posibl o gam-drin mewn PLANT

www.nspcc.org.uk/what-is-child-abuse/spotting-signs-child-abuse/

Newidiadau
anesboniadwy yw
ymddygiad neu
bersonoliaeth

yn mewnblyg,
bryderus neu'n
iselder

Gwybod am
'faterion oedolion'
yn amhriodol i'w
hoedran

Perthynas wael
gyda rhiant neu
ofalwr

afresymol o
ymosodol

ymddygiad
pryderus gan
oedolion sy'n
gofalu am blant

Bob amser yn
dewis dillad sy'n
gorchuddio eu
corff

rhedeg i ffwrdd
neu fynd ar gol
yn rheolaidd o'r
cartref neu'r gof

Dim digon o sylw meddygol ar ôl anafiadau.

Efallai bod gan yr ymddygiadau hyn esboniadau eraill ond ni ddylid eu hanwybyddu

PLANT

Categoriâu ac arwyddion posibl o gam-drin

- Corfforol
- Rhywiol
- Emosiynol
- Esgeulustod

[illegible]

Arwyddion posibl o gam-drin mewn OEDOLION BREGUS

**Arwyddion corfforol
o gam-drin:**
cleisiau, clwyfau, ac
anafiadau heb eu trin

**Newidiadau yn eu
cymeriad arferol,
e.e. yn dawel neu
yn fewnblyg**

Yr un anafiadau sy'n digwydd fwy nag unwaith

**Bod yn ymosodol
neu'n ddig am
ddim rheswm
amlwg**

**Dim yn fodlon cael eu
gadael ar eu pen eu
hunain neu gyda
phobl benodol**

**Bod yn anarferol
o ysgafn a
mynnu nad oes
dim o'i le**

Edrych yn flêr, yn
fudr neu'n
denuach nag
arfer

Efallai fod gan yr ymddygiadau hyn esboniadau eraill ond ni ddylid eu hanwybyddu

Categoriâu cam-drin ac arwyddion posibl

Oedolion Bregus

- Corfforol
- Rhywiol
- Seicolegol
- Ariannol/ Deunydd
- Esgeuluso
- Sefydliadol

Tud 46/47 – Llawlyfr Tudalen 14/15 llyfryn

DETERMINASI GURU KURANG, KURANG/KEKURANGAN		DESIOLUSI	DAFTAR PUSTAKA
MAKNA			
CONTOH	Definisi Salah satu bentuk kekurangan adalah ketidakmampuan guru dalam melaksanakan tugasnya sebagai pendidik, yang meliputi aspek pedagogik, profesional, sosial, dan personal. Hal ini dapat disebabkan oleh berbagai faktor, seperti kurangnya pengetahuan, keterampilan, atau sikap yang diperlukan untuk menjalankan tugasnya dengan baik. Definisi Salah satu bentuk kekurangan adalah ketidakmampuan guru dalam melaksanakan tugasnya sebagai pendidik, yang meliputi aspek pedagogik, profesional, sosial, dan personal. Hal ini dapat disebabkan oleh berbagai faktor, seperti kurangnya pengetahuan, keterampilan, atau sikap yang diperlukan untuk menjalankan tugasnya dengan baik.	Arsipologi pada Salah satu bentuk kekurangan adalah ketidakmampuan guru dalam melaksanakan tugasnya sebagai pendidik, yang meliputi aspek pedagogik, profesional, sosial, dan personal. Hal ini dapat disebabkan oleh berbagai faktor, seperti kurangnya pengetahuan, keterampilan, atau sikap yang diperlukan untuk menjalankan tugasnya dengan baik.	
DEFINISI			
REKOMENDASI			
AMARAN/REKOMENDASI			
REKOMENDASI			

peidiwch byth âg anwybyddu

NEWID

arwyddocaol

Cofiwch...
Mae diogelu yn **ATALIOL** yn ogystal â **AMDDIFFYNNOL**.

Does dim gofyniad bod camdriniaeth neu esgeulustod eisoes wedi digwydd cyn penderfynu gweithredu

Mae angen i ni ystyried pwy allai fod **MEWN PERYGL** a gweithredu i'w cadw'n ddiogel.

Rhan 7 o Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant 2014

YMATEB
ac
ADRODD

Gall fod yn anodd...

- Weithiau gall ein credoau, ein gwerthoedd neu mythau cyffredin am gam-drin olygu ein bod yn amharod i adrodd neu ymateb yn briodol.

Mae llawer o honiadau o gam-drin yn ffug

Nid yw cam-drin yn digwydd yma

Dwi'n nabod y r un sy'n cael ei gyhuddo a fydden nhw byth yn yn brifoneb

Dylem faddau a symud ymlaen

I ADRODD

- Dyna pam mae gennym bolisi a phrotocolau y dylem eu dilyn hyd yn oed os yw hyn yn wahanol i'n barn personol neu ein dealltwriaeth o sefyllfa.

Os ydych yn **CLYWED**, **GWELD** neu **AMAU** bod **PLENTYN**, **PERSON IFANC** neu **OEDOLYN BREGUS** wedi dioddef, neu mewn perygl o ddioddef **CAMDRIANIAETH**, **ESGEULUSTOD** neu **NIWED**.

GWNEWCH NODIADAU MANWL o'r hyn a ddwywedyd, yr hyn a welsoch neu'r hyn rydych yn ei amau

999 Os bydd rhywun mewn **PERYGL DDBRYD**: Cysylltwch â'r heddlu, ambwlans neu gwasanaethau cymdeithasol heb oedi

POB PRYDER ARALL CEISIWCH GYNGOR

SWYDDOG DIOGELU Y PANEL: **07957 510346**
Am gyngor tu allan i oriau swyddfa: **THIRTYONE EIGHT : 0303 003 1111**

Neu ewch i'n gwefan am fwy o fflynnonellau cymorth
<https://panel.cymru/cy/cyngor-a-chedfogaeth>

OS YDICH YN AMAU—FFONIWCH AM GYNGOR
Pediwch â chymryd yn ganiataol bydd rhywun arall yn gweithredu neu bod y sefyllfa ddim digon difrifol i weithredu.
Nid rôl chi na'r eglwys ydy penderfynu a yw camdriniaeth wedi digwydd

Yn mhob achos gadewch i'r Panel Diogelu Cydenwadol wybod am y sefyllfa a'r camau rydych wedi'u cymryd

Beth i'w wneud ...

os ydych yn **CLYWED**, **GWELD** neu **AMAU** bod **PLENTYN**, **PERSON IFANC** neu **OEDOLYN BREGUS** wedi dioddef, neu mewn perygl o ddioddef unrhyw fath o **GAMDRIANIAETH**, **ESGEULUSTOD** neu **NIWED**

Tudalen cofn yn y llyfr

Os ydych yn **CLYWED**, **GWELD** neu **AMAU** bod **PLENTYN** neu **OEDOLYN BREGUS** wedi dioddef, neu mewn perygl o ddioddef **CAMDRIANIAETH**, **ESGEULUSTOD** neu **NIWED**

gwnewch nodiadau manwl o'r hyn a ddwywedyd, neu yr hyn a welsoch neu'r hyn rydych yn ei amau

999 Os bydd rhywun mewn **PERYGL DDBRYD**: Cysylltwch â'r heddlu neu'r tîm gwasanaethau cymdeithasol ar ddytetswydd heb oedi

Pob pryder arall CEISIWCH GYNGOR

swyddog diogelu y panel: **07957510346**
neu eich swyddog diogelu lleol neu ysgrifenydd gyffredinol

Tu allan i oriau galech **Thirtyone:eight 0303 003 1111**
Neu ewch i'n gwefan am fwy o fflynnonellau cymorth
<https://panel.cymru/cy/cyngor-a-chedfogaeth>

Os ydych yn amau — ffoniwch am gyngor
Pediwch â chymryd yn ganiataol y bydd rhywun arall yn gweithredu neu bod y sefyllfa ddim digon difrifol i weithredu.
Nid rôl chi na'r eglwys ydy penderfynu a yw camdriniaeth wedi digwydd

Ym mhob achos gadewch i'r Panel Diogelu Cydenwadol wybod am y sefyllfa a'r camau rydych wedi'u cymryd

GWASANAETH NEWYDD Y TU ALLAN I ORIAU

0303 003 1111

Creating safer places. Together.

Ar ôl 5pm a tan hanner nos, 7am tan 9am

Penwythnosau, gwyliau banc

Dechrau ym mis Mawrth 2024

Manylion ar ein gwefan

[illegible]

DIOGELU

yn yr Eglwys hon

...rydym o ddifrif

Os oes genych bryderon am bletyn neu oedolyn bregus
neu angen cymorth, cingor neu wybodaeth :

Mae cymorth a chyngor
ar gael bob amser

Panel Diogelu Cydenwadol
Interdenominational Safeguarding Panel

01745 817584 / 07957 510346

post@panel.cymru

tu allan i oriau swyddfa (ac ar benwythnosau)
galwch llinell gymorth thirt-yone: eight

0303 003 1111

thirt-yone:

Creating safer people together

Yn ystod oriau swyddfa

MENN ARGWYB : GALWCH 999

Ewch i wefan y Panel am fwy o wybodaeth neu
defnyddwch y cod QR i adrodd am bryder

https://panel.cymru

en CYDLNYDD DIOGELU lleol yw:

Y tu allan i oriau swyddfa /
penwythnosau / Gwyliau banc

Rhoi gwybod am bryder yn ysgrifenedig

Ymateb defnyddiol neu ddim?			
1. Diolch am ddweud wrthyf 	2. Dwi'n addo na fyddaf yn dweud wrth unrhyw un arall 	3. Cymra dy amser 	4. Roeddet tîm iawn i ddweud hyn wrthyf
5. Nid eich bai chi oedd 	6. Alla i ddim credu hynny – mae'n rhaid bod tŷ'n yn anghyflwr 	7. Mae'n rhaid oedd hifo yn meddwl mai dyma beihet oedd i ti eisiau 	8. Oes yna unrhyw un yr hoffet i mi ei alw?
9. Fel Cristnogion dylem faddau ac angholio 	10. Bydd (enw) ein swyddog yn gallu ein helpu 	11. Peidlwch â dweud gar arall! Nid ti yw'r person iawn! 	12. Byddaf yn cael gair – ry'n i sawl y gallwn wneud i hyn fynd i ffwrdd

PEIDIWCH

1. addo cadw unrhyw achos o gam-drin yn gyfrinach
2. holi neu gwestiynu'r unigolyn.
3. fynegi sioc neu anghrediniaeth.
4. drafod y mater gyda'r un a gyhuddir neu a amheuir o gyflawni'r drosedd.
4. ymchwilio i unrhyw un o'r honiadau neu'r datgeliadau eich hun.

Tudalen 17
yn eich llyfryn

OS BYDD RHYWUN YN DATGELU CAMDRINIAETH I CHI.

Byddwch yn amyneddgar a dangos dealltwriaeth

Gwrandewch yn ofalus

Dangoswch eich bod yn derbyn yr hyn y maent yn ei ddweud drwy algorithod geiriau neu ymadroddion byr

Dylech sicrhau'r person ei fod yn gwneud y peth iawn trwy ddatgelu

Os ydych chi mewn perygl difrifol, cysylltwch â'r Heddlu neu'r Gwasanaethau Cymdeithasol ar unwaith

Gwneud nodiadau manwl cyn gynted â phosibl.

Tudalen 17 yn eich llyfryn

Adrodd

Nid chi na'r eglwys sy'n penderfynu a yw'r cam-drin wedi digwydd ai peidio.

Eich cyfrifoldeb chi yw rhoi gwybod i'r person priodol

YMATEB

DYLETSWYDD I ROI GWYBOD AM BRYDERON

Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 s.128, yn nodi'r ddyletswydd a roddir ar 'bartneriaid perthnasol' i roi gwybod am oedolion a phlant os oes ganddynt reswm rhesymol i amau eu bod mewn perygl o niwed.

Disgwylir i bawb nad yw eu hasiantaethau wedi'u cynnwys fel 'partneriaid perthnasol' uchod, gyfeirio unrhyw bryderon diogelu yn yr un modd â'r rhai sydd â Dyletswydd benodol i Adrodd.

<https://safeguarding.wales/en/chi-i/chi-i-c2/c2-p4>

What Next...?

The training session is over – but safeguarding carries on...

- Have you worked through the questions and activities marked at the bottom? (You can do a further 10 minutes if you want)
- Test your knowledge by considering the following questions and scenarios... (These are not a replacement for a quiz!)
- During the Children's Club a boy tells someone he has been hurt. How would you deal with this? Can you find a professional to check on him with?
- How would you deal with a child who is being bullied? What needs to happen to help them? Can you do it?
- How would you deal with a child who is being bullied? What needs to happen to help them? Can you do it?
- How would you deal with a child who is being bullied? What needs to happen to help them? Can you do it?

SAFEGUARDING IS EVERYBODY'S BUSINESS

Rhestr wirol
yr eglwys
mwy diogel
atodiad10

Beth nesaf?

TRI PHETH ALLWEDDOL I GOFIO

1. Mae diogelu yn gyfrifoldeb i bawb

2. Dychmygwch yr anychmygol

3 Peidiwch bod ofn gofyn am help neu gyngor

16 Tachwedd
2025

<https://panel.cymru/cy/sul-diogelu>

Diolch am
gymryd rhan
yn yr
hyfforddiant
heddiw

13